

РОЗДІЛ 10
СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

УДК 347.965

**ДЕЯКІ КРИТЕРІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «ПРАВОВА ДОПОМОГА»
ТА «ПРАВОВА ПОСЛУГА» В АСПЕКТІ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА**

**SOME CRITERIA FOR DELIMITATION OF THE CONCEPTS OF «LEGAL AID»
AND «LEGAL SERVICE» IN THE ASPECT OF DETERMINING THE NATURE
OF THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF LAWYER**

Заборовський В.В.,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
Ужгородського національного університету*

У статті аналізуються такі критерії розмежування понять «правова допомога» та «правова послуга» (в аспекті визначення сутності професійної правової допомоги адвоката), як спрямованість на досягнення результату та характер діяльності, і якій вони реалізуються. Робиться висновок про можливість розмежування понять «правова допомога» («професійна правнича допомога») та «правова послуга» за: суб'єктом одержання та суб'єктом надання; механізмом здійснення; сферою правового регулювання; спрямованістю на досягнення результату; характером діяльності, в якій вони реалізуються.

Ключові слова: адвокат, адвокатська діяльність, професійна правнича (правова) допомога, правова допомога, правова послуга.

В статье анализируются такие критерии разграничения понятий «правовая помощь» и «правовая услуга» (в аспекте определения сущности профессиональной правовой помощи адвоката), как направленность на достижение результата и характер деятельности, при которой они реализуются. Делается вывод о возможности разграничения понятий «правовая помощь» («профессиональная юридическая помощь») и «правовая услуга» по: субъекту получения и субъекту предоставления; механизму осуществления; сфере правового регулирования; направленности на достижение результата; характеру деятельности, при которой они реализуются.

Ключевые слова: адвокат, адвокатская деятельность, профессиональная правовая помощь, правовая помощь, правовая услуга.

In this paper, an analysis the criteria of distinction between «legal aid» and «legal service» (in the aspect of determining the nature of professional legal aid lawyer) as a focus on achieving results and the nature of the activities in which they are implemented. The conclusion about the possibility of distinction between «legal aid» («professional legal assistance») and «legal service» by: obtaining a subject and the subject of; implementation mechanism; the sphere of legal regulation; focus on achieving results; and the nature of the activities in which they are implemented.

Key words: lawyer, advocacy, professional legal assistance, legal aid, legal services.

Постановка проблеми. Одним із найбільш дискусійних в юридичній літературі є питання щодо співвідношення понять «правова допомога» та «правова послуга» для позначення професійної діяльності адвоката. Актуальність дослідження проявляється в тому, що встановлення критеріїв розмежування між вищевказаними поняттями дасть нам можливість встановити сутність адвокатської діяльності, безпосередньо визначити предмет договору, який укладається між адвокатом і його клієнтом.

Стан дослідження. Проблема визначення критеріїв розмежування понять «правова допомога» та «правова послуга» з метою визначення сутності професійної діяльності адвоката була предметом досліджень ряду вчених. Серед вчених, які досліджували окремі аспекти даної проблеми, доцільно виділити праці Т.В. Варфоломеевої, І.В. Венедіктової, І.О. Владимірової, М.В. Кравченка, М.В. Крагненко, В.С. Личко, Р.Г. Мельниченко, Д.В. Музюкіна, О.В. Орлова, І.І. Панкова, В.Ю. Панченко, В.В. Печерського та інших. Разом із тим більшість досліджень характеризуються певною фрагментарністю, а тому на сьогодні залишається достатня кількість дискусійних моментів у даній сфері.

Метою даної статті є аналіз критеріїв розмежування понять «правова допомога» та «правова послуга» для безпосередньо встановлення сутності предмету договору, який укладається між адвокатом і його клієнтом. Основними завданнями автор ставить перед собою: проаналізувати сутність спрямованості на досягнення результату в якості критерію розмежування понять «правова допомо-

га» та «правова послуга»; з'ясувати характер діяльності, за якої реалізуються професійна правова допомога; на основі вищевказаних критеріїв здійснити розмежування понять «правова допомога» та «правова послуга» в аспекті визначення сутності професійної правової допомоги адвоката.

Виклад основного матеріалу. В одній із наших попередніх праць ми здійснювали розмежування понять «правова допомога» («професійна правнича допомога») та «правова послуга» як за суб'єктом одержання (допомогу отримує особа, яка перебуває в складній (проблемній) правовій ситуації – об'єкт допомоги); суб'єктом надання (особою, яка наділяється особливим професійним статусом – адвокатом), так і за механізмом здійснення та сферою правового регулювання (закріплення та гарантування конституційного права на правову допомогу). Крім того, відмічали, що «...це не єдині критерії розмежування вищевказаних двох понять, такими можуть виступати й спрямованість на досягнення результату та характер діяльності, під час якої вони реалізуються, але це буде темою подальшого нашого наукового дослідження» [1, с. 135]. Отже, виникає необхідність у дослідженні таких критеріїв розмежування понять «правова допомога» та «правова послуга», як спрямованість на досягнення результату та характер діяльності, під час якої вони реалізуються.

Однією з підстав розмежування між поняттями «допомога» і «послуга», як зазначає І.І. Панков [2, с. 45], є й спрямованість на досягнення результату (послугі, на відміну від допомоги, властива спрямованість на резуль-

тат). У цілому розділяючи позицію І.В. Венедіктової про те, що «...бажаний для сторін результат може не настати, навіть за умов належного надання і споживання послуги» [3, с. 45], ми не піддаємо сумніву твердження, за яким одними із конструктивних ознак послуги є саме гарантованість досягнення результату і співпадання в часі надання та споживання послуги [4, с. 218], а також можливість заздалегідь передбачити результат і пов'язані з ним наслідки для замовника, попередити та/або виключити негативні фактори, здатні завдати шкоди інтересам замовника [5, с. 58]. Виходячи з таких ознак послуги, Г.М. Ярошевська вказує на те, що юридичною послугою «потрібно визнати саме корисний ефект як сукупність корисних властивостей дій (діяльності) юридичного характеру виконавця, безпосередньо спрямованих на задоволення потреб замовника» [6, с. 370]. При цьому Д.В. Музюкін, який виходить із того, що юридичними послугами є сукупність дій фахівця в галузі права, спрямованих на задоволення потреб юридичного характеру послугоотримувача, зазначає, що «...таким послугам у більшій мірі, ніж іншим послугам, властива спрямованість на досягнення кінцевого результату, а не на споживання корисного ефекту від послуги в процесі її надання» [7, с. 12].

На відміну від правової послуги, правова допомога характеризується «не досягненням конкретного результату, а повинна визначатися самим процесом її надання, а саме тим, наскільки за формою і змістом діяльність адвоката спрямована на досягнення бажаного для довірителя результату» [8, с. 8]. Адвокат під час надання правової допомоги може тільки передбачити певний результат, але в жодному разі не має можливості гарантувати його настання. Така позиція відтворена і в Правилах адвокатської етики [9], де ч. 4 ст. 18 закріплено положення, за яким адвокат повинен повідомити клієнта про можливий результат виконання доручення на підставі закону та практики його застосування. При цьому адвокату забороняється давати клієнту запевнення і гарантії стосовно реального результату виконання доручення, прямо або опосередковано сприяти формуванню в нього необґрунтованих надій, а також уявлення, що адвокат може вплинути на результат іншими засобами, крім сумлінного виконання своїх професійних обов'язків. Як ми зазначали, однією з конструктивних ознак послуги є збіг у часі надання та споживання послуги. На відміну від послуги, результат правової допомоги, як правило, «...має перспективний, а не терміновий чи короткостроковий прояв» [10, с. 88], оскільки наявність складної (проблемної) правової ситуації звичайно тягне за собою суттєві, а інколи й радикальні зміни в житті та/або діяльності особи.

В аспекті розмежування понять «правова допомога» й «правова послуга» заслуговує на увагу і позиція О.В. Орлова, який, окрім спрямованості на досягнення результату (цілей, які переслідує така діяльність), пропонує розмежовувати ці поняття й за наявності в них економічного елементу (елементу товарного обігу) [11, с. 8]. Як зазначає Д.В. Музюкін, поняття «правова допомога» переважно застосовується у випадках, коли «...відносини між суб'єктами не мають комерційної спрямованості (або де ця складова не має визначального значення), або коли необхідно підкреслити несприятельський характер діяльності особи, яка надає таку допомогу» [7, с. 6]. При цьому він зазначає, що така допомога не є об'єктом цивільних прав, не володіє товарною формою і міною вартістю, а в економічному обігу знаходиться інший названий законом об'єкт, а саме юридична послуга. Фактично з таких же позицій виходить Н.В. Хмелевська, яка вказує на те, що «...правові послуги – це вид підприємницької діяльності, які надають фахівці в галузі права. Надання правової допомоги – вид професійної діяльності» [12, с. 107].

Слід звернути увагу на те, що в юридичній літературі наявна й точка зору, за якою розмежування між поняттями

«допомога» й «послуга» здійснюється за критерієм відплатності їх надання. Так, С.Б. Булеца, досліджуючи питання про природу цивільних правовідносин у сфері здійснення медичної діяльності, виходить із того, що формою реалізації медичної діяльності є надання медичної послуги та медичної допомоги, які відрізняються за характером від платності [13, с. 133]. О.І. Смотров вказує на те, що реалізація громадянином конституційного права на охорону здоров'я (ст. 49 Конституції) може відбуватися як у публічних правовідносинах щодо безоплатного подання медичної допомоги, так і в цивільних правовідносинах щодо платного надання медичних послуг [14, с. 6]. Такої ж точки зору притримується В.С. Личко, яка відмічає, що за критерієм оплатності (безоплатності) правова допомога відрізняється від правових послуг, які завжди надаються на платній основі [15, с. 420].

Ми не поділяємо такої точки зору науковців, оскільки, як відмічає І.В. Венедіктова, «...наявність або відсутність оплати не може служити критерієм галузевого розмежування послуг і встановлення приватноправових або публічно-правових засад регулювання. Суть відносин, їх зміст, захист не можуть залежати від того факту, чи встановлена для послуги ціна» [3, с. 46]. У цьому випадку слід врахувати те, що термін «безоплатна», який часто використовується як у законодавстві, так і в практичній діяльності (безоплатна правова допомога, безоплатна медична допомога), не відображає безкоштовності її надання, оскільки особі, яка її надає, здійснюється відповідне відшкодування за рахунок коштів державного бюджету або ж з інших джерел (зокрема, спеціальних фондів). Наприклад, відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» [16] безоплатна правова допомога – правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел. Така допомога відрізняється від правової допомоги «pro bono» (від лат. pro bono publico – заради суспільного блага), що означає професійну роботу, яка надається на добровільних засадах і без оплати в якості громадської діяльності [17]. Сфера використання правової допомоги «pro bono» набула в деяких країнах широкого застосування. Наприклад, у «...США великими юридичними фірмами, які розглядають роботу «pro bono» як частину своїх зобов'язань перед суспільством, а також як можливість для фірми й адвокатів займатися благодійністю, а молодим адвокатам – отримати досвід роботи» [18, с. 24]. Усе це вказує на те, що правова допомога «pro bono» відрізняється від безоплатної правової допомоги в класичному її розумінні, оскільки вона взагалі позбавлена такої ознаки, як оплата (наявність певного відшкодування) за її надання. Про можливість надання адвокатом такої допомоги йде мова в рішенні Ради адвокатів України від 23 квітня 2016 року № 118 [19], в якому зазначається, що адвокат має право надавати правову допомогу на добровільних засадах і безоплатно (Pro bono), відповідно до законодавства України про адвокатуру та адвокатську діяльність на підставі договору про надання правової допомоги, в якому обов'язково має зазначитися про умови надання правової допомоги Pro bono без сплати гонорару або з розміром гонорару в 0,00 гривень

Отже, на нашу думку, хибним є розмежування понять «правова допомога» і «правова послуга» за характером відплатності їх надання. У даному випадку потрібно виходити з того, що правова допомога надається для певного позитивного результату, проте «...оплачуватися повинен не сам результат, а діяльність» щодо її надання [20, с. 27]. В іншому разі необхідно погодитися з твердженням І.М. Лук'янової, яка вказує, що «...залежність розміру винагороди від результату, наприклад, кримінальної справи природним чином породжує в довірителя сумніви не тільки в чесності адвоката, але і в неупередженості суду, що,

звичайно, є неприпустимим» [21, с. 15]. Тож ми певною мірою поділяємо позицію, що закріплена в ст. 30 Правил адвокатської етики, за якою результат виконання доручення за загальним правилом (якщо інше не передбачене договором про надання правової допомоги) не є умовою виникнення в адвоката права на отримання невнесеного (недовнесеного) гонорару. На нашу думку, для належного виконання адвокатом своєї професійної діяльності його професійний статус та відповідне процесуальне становище повинні бути незалежними від тих матеріальних правовідносин, якими він пов'язаний зі своїм клієнтом. Крім цього, адвокат повинен не забувати й про те, що відповідно до ч. 1 ст. 27 згадуваних Правил кожному дорученню, незалежно від розміру обумовленого гонорару, він повинен приділяти розумно необхідну для його успішного виконання увагу.

Хибність розмежування понять «правова допомога» і «правова послуга» за ознакою відплатності їх надання зовсім не означає неможливість їх відокремлення за характером діяльності, в процесі якої вони реалізуються. Як ми вже зазначали, деякі науковці звертають увагу на наявність комерційної складової та підкреслюють підприємницький характер надання послуг. Ми поділяємо таку позицію науковців, оскільки під наданням послуг у переважній більшості випадків розуміється діяльність, яка спрямована на задоволення тих чи інших (в тому числі й матеріальних) потреб населення, а для суб'єкта її надання ставиться вимога про наявність відповідного статусу суб'єкта підприємницької діяльності. На відміну від послуг, надання правової допомоги адвокатом, як зазначає Г.К. Резнік, «...не може бути по самій природі підприємницькою діяльністю, спрямованою на одержання прибутку» [22, с. 26]. Ми повністю поділяємо таку позицію науковця, оскільки сприйняття останнього в якості суб'єкта підприємницької діяльності жодним чином не відповідає законодавчо закріпленому статусу адвоката і встанов-

леним організаційним формам адвокатської діяльності. У даному випадку ми поділяємо твердження М.В. Кратенко, який звертає увагу на те, що «...адвокату не слід вести юридичну практику на засадах ризику, приймати сумнівні з моральної сторони доручення, торгуватися з клієнтом щодо розміру винагороди» [23, с. 18]. Ми виходимо з того, що професійна діяльність адвоката повинна бути спрямована не на отримання будь-якої вигоди майнового характеру. Надання допомоги для адвоката – це, насамперед, «... професійні та моральні обов'язки, з якими законодавство і норми моралі пов'язують отримання і здійснення певної діяльності» [24, с. 53]. Отже, діяльність адвоката щодо надання професійної правничої (правової) допомоги в жодному разі не повинна сприйматися в якості підприємницької діяльності, а повинна розглядатися як професійна незалежна діяльність. При цьому слід врахувати і те, що відповідно до положень п. 14.1.226 Податкового кодексу України [25] професійна незалежна діяльність та підприємницька діяльність фактично виключають одна одну.

Висновки. Вказане дає нам можливість здійснити розмежування понять «правова допомога» («професійна правничка допомога») та «правова послуга» за: суб'єктом одержання (допомогу отримує особа, яка перебуває в складній (проблемній) правовій ситуації, – об'єкт допомоги); суб'єктом надання (особою, яка наділяється особливим професійним статусом, – адвокатом); механізмом здійснення та сферою правового регулювання (закріплення та гарантування конституційного права на правову допомогу), спрямованістю на досягнення результату (адвокат під час надання правової допомоги може тільки передбачати певний результат, але в жодному разі не має можливості гарантувати його настання) та характером діяльності, в процесі якої вони реалізуються (адвокатська діяльність – це незалежна професійна діяльність, яка за своєю природою не є підприємницькою діяльністю та позбавлена комерційної складової).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Заборовський В.В. Співвідношення понять «правова допомога» та «правова послуга» в аспекті визначення сутності професійної діяльності адвоката / В.В. Заборовський // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. – 2016. – Вип. 40. – Т. 2. – С. 131–137.
2. Панков И.И. Соглашение об оказании юридической помощи как особый гражданско-правовой договор / И.И. Панков // Актуальные проблемы науки XXI века : сб. ст. уч. науч.-практ. семинара молодых ученых (г. Минск, 17 февраля 2011 г.). – Минск : Минский ин-т управления, 2011. – С. 44–49.
3. Венедіктова І.В. Правова природа медичних послуг / І.В. Венедіктова // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2014. – № 5. – С. 44–48.
4. Шишка Р.Б. Договір драйвінгу / Р.Б. Шишка // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2007. – № 2. – С. 216–222.
5. Печерский В.В. Юридическая помощь и юридическая услуга: формирование и сравнение понятий / В.В. Печерский // Вопросы адвокатуры. – 2005. – № 1(36). – С. 50–69.
6. Ярошевська Г.М. Договір про надання юридичних послуг: особливості правової моделі / Г.М. Ярошевська // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2007. – Вип. 37. – С. 367–376.
7. Музюкин Д.В. Правовое обеспечение рынка юридических услуг : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / Д.В. Музюкин. – Томск, 2007. – 30 с.
8. Владимирова И.А. Особенности гражданско-правового регулирования оказания услуг адвокатом : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Гражданское право; семейное право; предпринимательское право; международное частное право» / И.А. Владимирова. – М., 2006. – 26 с.
9. Правила адвокатської етики, затверджені Установчим З'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdk.org/pravil-advokatskoji-etiki/>.
10. Кравченко М.В. Договір про надання правової допомоги як правова конструкція / М.В. Кравченко // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2015. – № 1. – С. 86–91.
11. Орлов А.В. Гражданско-правовое регулирование отношений в сфере оказания юридических услуг: сравнительно-правовое исследование : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / А.В. Орлов. – М., 2009. – 31 с.
12. Хмелевська Н.В. Поняття гарантії забезпечення правової допомоги громадян в Україні / Н.В. Хмелевська // Вісник Академії адвокатури України. – 2011. – Число 1. – С. 105–108. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2011_1_16.
13. Булеца С.Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.03 / С.Б. Булеца. – Одеса, 2016. – 437 с.
14. Смотров О.И. Договір щодо оплатного надання медичних послуг : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О.И. Смотров. – Х., 2003. – 20 с.
15. Личко В.С. Поняття та види правової допомоги / В.С. Личко // Актуальні проблеми держави і права. – 2009. – Вип. 50. – С. 419–425.
16. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02 червня 2011р. № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.

17. Pro bono [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ru.wikipedia.org/wiki/Pro_bono.
18. Рябцева Е.В. Формы бесплатной юридической помощи в международном праве и практике зарубежных стран / Е.В. Рябцева // Евразийская адвокатура. – 2014. – № 6(13). – С. 20–25.
19. Про затвердження роз'яснення щодо можливості надання адвокатом (адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням) правової допомоги безоплатно (Pro bono) : Рішенням Ради адвокатів України від 23 квітня 2016 року № 118 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2016-04-23-r-shennya-rau-118_5735a1d5d7a7a.pdf.
20. Мельниченко Р.Г. Стандарты качества адвокатских услуг / Р.Г. Мельниченко // Адвокатская практика. – 2010. – № 5. – С. 26–30.
21. Адвокат: навыки профессионального мастерства / Под ред.: Л.А. Воскобитова, И.Н. Лукьянова, Л.П. Михайлова. – М. : Волтерс Клувер, 2006. – 592 с.
22. Резник Г. К вопросу о конституционном содержании понятия «квалифицированная юридическая помощь» / Г. Резник // Адвокат. – 2007. – № 4. – С. 25–27.
23. Кратенко М.В. Договор об оказании юридической помощи в современном гражданском законодательстве : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / М.В. Кратенко. – Томск, 2005. – 30 с.
24. Печерский В.В. Юридическая помощь и юридическая услуга: формирование и сравнение понятий / В.В. Печерский // Вопросы адвокатуры. – 2005. – № 1(36). – С. 50–69.
25. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755 VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-17. – Ст. 556.

УДК 347.963[477]:061.1ЄС

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ФУНКЦІЙ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

THE BASIC PROBLEMS OF ADAPTATION OF THE FUNCTIONS OF THE PROSECUTOR'S OFFICE OF UKRAINE TO EUROPEAN STANDARDS

Котирло О.О.,

*кандидат економічних наук, доцент,
викладач кафедри пенітенціарної діяльності
Інституту кримінально-виконавчої служби*

Стефановський Т.П.,

*студент
Національної академії внутрішніх справ*

У статті проаналізовано правові засади діяльності прокуратури України. Досліджено елементи системи функцій прокуратури. Досліджено правові основи організації й діяльності прокуратури України, охарактеризовано основні повноваження прокуратури. Розглянуто систему загальних принципів організації діяльності прокуратури України, охарактеризовано роль прокуратури як наглядового органу. Обґрунтовано основні проблеми адаптації функцій прокуратури України до європейських стандартів. Визначено низку суттєвих проблем щодо повноважень прокурорів, зокрема, щодо сфери компетенції та значимості діяльності прокуратури, щодо запобігання злочинності в системі правоохоронних органів.

Ключові слова: прокуратура, європейські стандарти, нагляд, повноваження, законність, верховенство права, виконавча влада.

В статье анализируются правовые основы деятельности прокуратуры Украины. Исследованы элементы системы функции прокуратуры, правовые основы организации деятельности прокуратуры Украины. Охарактеризованы основные полномочия прокуратуры. Рассмотрена система общих принципов организации и деятельности прокуратуры Украины, подчеркнута роль прокуратуры как надзорного органа. Обоснованы основные проблемы адаптации функций прокуратуры Украины к европейским стандартам. Выявлен ряд значительных проблем, касающихся полномочий прокуроров, в частности относительно сферы компетенции и важности деятельности прокуратуры, а также относительно предупреждения преступности в системе правоохранительных органов.

Ключевые слова: прокуратура, европейские стандарты, наблюдение, полномочия, законность, правопорядок, исполнительная власть.

The article analyzes the legal framework for the activities of the Procure of Ukraine. Elements of the system investigated the functions of the Procure of Ukraine. In article investigated the legal basis of the organization and activities of the Procure of Ukraine. Describe the basic powers of the Procure of Ukraine. The paper considers the system of general principles of organization of the activities of the Procure of Ukraine. In article highlighted the role of the Prosecutor as a supervisory body. In article substantiated of the basic problems of adaptation functions of the Procure of Ukraine to European standards. In article identified a number of significant problems regarding the powers of prosecutors, in particular regarding the scope of competencies and the importance of the activity of the Procure, in particular on preventing crime in the system of law enforcement.

Key words: procure, European standards, surveillance, powers, legality, rule of law, executive authorities.

Постановка проблеми. Труднощі, з якими зіштовхнулася українська держава та суспільство в процесі реформування органів прокуратури України, сьогодні зазвичай пов'язуються з намаганнями фахівців поєднати вимоги європейського співтовариства з історичними правовими традиціями України для максимального наближення до європейських стандартів.

Стан опрацювання. З метою детального з'ясування функцій прокуратури на сучасному етапі державотво-

рення насамперед необхідно визначити зміст поняття «функції», його сутність і значення для практичного забезпечення всієї системи прокурорських органів. В юридичній науці цей термін вживається для характеристики соціальної ролі й призначення держави та права. Поняття «функція права» має охоплювати одночасно як призначення права, так і напрями його впливу на суспільні відносини. Це зазначали А. Гель, Г. Семаков, С. Кондракова [1]. Тому під функціями прокуратури ми пропонуємо розуміти